Candidate must not write on this margin.

CSM—57/22

POLITICAL SCIENCE & INTERNATIONAL RELATIONS

ରାଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସଂବଧ

PAPER—II

Time : 3 Hours

ସମୟ : ୩ ଘଣ୍ଟା

Full Marks : 250

ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା : ୨୫୦

The figures in the right-hand margin indicate marks.

ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରର ଡ଼ାହାଣ ପଟେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମାର୍କ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

Candidates should attempt ***any*** **10** ***(ten)*** *questions of* **GROUP—A** *with word limit of 250 words and should attempt* ***any*** **5** ***(five)*** *questions from* **GROUP—B** *with word limit of 300 words.*

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ **GROUP—A** ରୁ ଯେକୌଣସି **୧୦**ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୨୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ **GROUP—B** ରୁ ଯେକୌଣସି **୫**ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୩୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରଖିବେ ।

GROUP—A

1. How do you describe the international system? Examine its evolution from the Peace of Westphalia forward. 15

ତୁମେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କିପରି ବର୍ଣ୍ଣନା କର? Peace of Westphalia ପରେ ଏହାର ବିବର୍ତ୍ତନକୁ ପରୀକ୍ଷା କର ।

2. Examine the theoretical aspects of collective security. List the difficulties encountered in implementing the principles pertaining to collective security as outlined in the UN Charter. 15

ସାମୂହିକ ନିରାପତ୍ତାର ତତ୍ତ୍ୱଗତ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ପରୀକ୍ଷା କର । ମିଳିତ ଜାତିସଂଘର ଚାର୍ଟରରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସାମୂହିକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନୀତିଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ଅସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କର ।

Sicence Classes IAS Awakening Toppers

Candidate must not write on this margin.

3. What are the fundamental suppositions of idealism as a methodology for examining International Relations? Elucidate its enduring significance in the process of fostering peace. 15

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସଂପର୍କ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପଦ୍ଧତି ଭାବେ idealism ର ମୌଳିକ ଧାରଣା କ'ଣ? ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିପାଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଏହାର ସ୍ଥାୟୀ ମହତ୍ୱକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

4. Analyze the significant decrease in the United States of America's dominance as a hegemonic power and its consequences for the evolving global political structure. 15

ଏକ hegemonic power ଭାବେ ଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ହ୍ରାସ ଏବଂ ବୈଶ୍ୱିକ ରାଜନୈତିକ ଢାଞ୍ଚା । ଗଠନ ନିମିତ୍ତ ଏହାର ପରିଣାମ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

5. Analyze the factors that led to the conclusion of the Cold War and evaluate its impact on the field of international relations. 15

ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧର ସମାପ୍ତିକୁ ଆଗେଇ ନେଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବକୁ ମୂଲ୍ୟାୟନ କର ।

6. With rising cross-border conflicts, increase in nuclear warheads is a matter of concern. In this context, mention the need for disarmament and the measures already taken at global level. Also, enumerate the steps taken by India in this regard. 15

Cross-border ବିବାଦ ବୃଦ୍ଧି ସହିତ nuclear warhead ବୃଦ୍ଧି ଏକ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ବୈଶ୍ୱିକ ସ୍ତରରେ ପୂର୍ବରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

7. The Cuban Missile Crisis was a pivotal moment in the Cold War. Enumerate the primary factors contributing to it, as well as its resultant outcomes. 15

ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧରେ କ୍ୟୁବା ମିସାଇଲ ସଙ୍କଟ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଥିଲା । ଏଥି ପାଇଁ ଦାୟୀ ପ୍ରାଥମିକ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଏହାର ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ ଗଣନା କର ।

8. The Demand voiced by emerging countries for a New International Economic Order (NIEO) holds great significance and importance. Will they be able to attain their objectives of NIEO in the near future? 15

ଏକ New International Economic Order (NIEO) ପାଇଁ ଉଦ୍ଦୀୟମାନ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଚାହିଦା ବହୁତ ମହତ୍ୱ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱ ରହିଛି । ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସେମାନେ NIEO ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ କି?

Sleepy classes IAS Awakening Toppers

Candidate must not write on this margin.

9. Analyze the significance and interpretation of reforms in the United Nations Security Council (UNSC). Discuss the impact of these UNSC reforms on emerging countries. 15

ମିଳିତ ଜାତିସଂଘ ସୁରକ୍ଷା ପରିଷଦ (UNSC) ରେ ସଂସ୍କାରର ମହତ୍ୱ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର । ଉଦ୍ଦୀୟମାନ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏହି UNSC ସଂସ୍କାରର ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

10. What is the impact of the regime change and political instability in Myanmar on regional security and peace? Will the intervention of ASEAN provide positive results in this particular situation? 15

ଆଞ୍ଚଳିକ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ଶାନ୍ତି ଉପରେ ମିଆଁମାରରେ ଶାମନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ରାଜନୈତିକ ଅସ୍ଥିରତାର ପ୍ରଭାବ କ'ଣ? ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ASEAN ର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ସକାରାତ୍ମକ ଫଳାଫଳ ପ୍ରଦାନ କରିବ କି?

11. Examine the phenomenon of global warming and outline its impact on the Earth's overall climate. Elucidate the strategies implemented to reduce the concentration of greenhouse gases, which contribute to the phenomenon of global warming, in accordance with the provisions outlined in the Kyoto Protocol of 1997. 15

ବିଶ୍ୱ ତାପମାତ୍ରାର ଘଟଣାକୁ ପରୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଏବଂ ପୃଥିବୀର ସାମଗ୍ରୀକ ଜଳବାୟୁ ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ବର୍ଣ୍ଣନା କର । 1997 ର Kyoto ର Protocol ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରୀନ ହାଉସ ଗ୍ୟାସର ଏକାଗ୍ରତା ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା କୌଶଳଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର, ଯାହା global warming ଘଟଣାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ ।

12. Examine the effectiveness of global agreements in addressing the issue of international terrorism. 15

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ terrorism ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନରେ ବୈଶ୍ୱିକ ସ୍ତରରେ ଚୁକ୍ତିନାମାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପରୀକ୍ଷା କର ।

GROUP—B

13. Explain the prominent characteristics of India's foreign policy during the 21st century. Analyze the growing importance of maritime security in India's foreign policy. 20

ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଭାରତରେ ବୈଦେଶୀକ ନୀତିର ପ୍ରମୁଖ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର । ଭାରତରେ ବୈଦେଶ ନୀତିରେ ସାମୁଦ୍ରିକ ନିରାପତାର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ବଶ୍ଳେଷଣ କର ।

Candidate must not write on this margin.

14. Examine the significance of the moral principles upheld by the Non-Aligned Movement in enhancing India's ability to influence others through non-military means i.e. Soft Power, in alignment with her own national goals. 20

ଅଣ-ସାମରିକ ମାଧ୍ୟମ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାର ଭାରତର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧିରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ନିରପେକ୍ଷ ଆନ୍ଦୋଳନ ଦ୍ୱାରା ନୈତିକ ନୀତିଗୁଡିକର ମହତ୍ୱକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଜାତୀୟ ଲକ୍ଷ୍ୟସହ ସମାନ୍ତରାଳ ଭାବରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

15. Discuss the importance of India-Russia relationship in the current global context. In light of recent developments, highlight the scope for strengthening economic and strategic cooperation between two countries especially with regards to India's Act Far East policy. 20

ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ୱ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଭାରତୀୟ-ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସମ୍ପର୍କର ଗୁରୁତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ । ସାମ୍ପ୍ରତିକ ବିକାଶକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଦୁଇ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ରଣନୀତି ସହଯୋଗକୁ ଦୃଢ କରିବାର ପରିସରକୁ ହାଇଲାଇଟ୍ କରନ୍ତୁ, ବିଶେଷକରି ଭାରତର ଦୂର ପୂର୍ବନୀତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ ।

16. India benefits from the development and consolidation of NATO, as well as a more robust strategic alliance between the United States and Europe. What is your perspective on this assertion? Provide justifications and illustrations to bolster your response. 20

NATO ର ବିକାଶ ଓ ଏକୀକରଣ ଆମେରିକା ଓ ଇଉରୋପ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରଣନୀତି ମିଳିତଭାବେ ଭାରତ ଲାଭ କରେ । ଏହି ଧାରଣା ଉପରେ ତୁମର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ କ'ଣ ? ଯଥାର୍ଥତା ଏବଂ ଉଦାହରଣ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ଲେଖ ।

17. What do you mean by the term 'Global South'? Elucidate India's endeavors to establish itself as the preeminent representative of the global South, emphasizing its relevance for the country. 20

ଗ୍ଲୋବାଲ ସାଉଥ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ? ଦେଶ ପାଇଁ ଏହାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ନିଜକୁ ଗ୍ଲୋବାଲ ସାଉଥର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ନିଜକୁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିବାରେ ଭାରତର ପ୍ରୟାସକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

18. What are the both direct and indirect subsidies granted to the agricultural sector in India? Examine the concerns brought out by the World Trade Organization (WTO) on agricultural subsidies. 20

ଭାରତର କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଉଭୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଓ ପରୋକ୍ଷ subsidies କ'ଣ? କୃଷି subsidies ଉପରେ ବିଶ୍ୱ ବାଣିଜ୍ୟ ସଂଗଠନ (WTO) ର ଚିନ୍ତାକୁ ପରୀକ୍ଷା କର ।

★★★